TANE
tasa-arvoasiain neuvottelukunta

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta

9/4.1/18
25.4.2018

Asiantuntijakuuleminen 26.4.2018 klo 12.15
Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan asiantuntijalausunto

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan lausunto Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019 – 2022, VNS 1/2018 vp

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta edistää sukupuolten tasa-arvoa yhteiskunnassa, joten neuvottelukunnan lausunto keskittyy sukupuolten tasa-arvoon liittyviin näkökulmiin.

Sukupuolivaikutusten arviointi ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen
Valtioneuvoston selonteossa julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019 - 2022 ei mainita sukupuolta tai sukupuolten tasa-arvoa lainkaan. Sukupuolivaikutusten arvioinnit puuttuvat selonteosta kokonaan, vaikka julkisen talouden suunnitelmassa esitetyillä toimilla on merkittäviä sukupuolivaikutuksia.

Selonteossa tulisi esittää arvio siitä, miten esitetyt taloudelliset ratkaisut vaikuttavat eri sukupuoliin. Samalla kun nykyisten resurssien jakautumista pitäisi tarkastella sukupuolinäkökulmasta, olisi tärkeää määritellä myös tasa-arvotavoitteita. Osana selontekoa olisi hyvä kehittää menetelmiä ja indikaattoreita, joilla sukupuolivaikutuksia voitaisiin seurata.

Sukupuolivaikutusten arvioinnin tulisi olla kiinteä osa ministeriöissä tehtävää selonteon valmistelutyötä. Ministeriöiden viranhaltijoille tulee tarjota sukupuolivaikutuskoulutusta. Sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi valmistelutyössä pitäisi vahvistaa ministeriöiden toiminnallisten tasa-arvoryhmien asemaa.

Varhaiskasvatus
Tasa-arvokehityksen kannalta on oikeansuuntaista, että varhaiskasvatukseen kohdennetaan haasteellisille alueille 10 miljoonaa euroa mm. ryhmäkokojen pienentämiseksi. Tästä hyötyvät kaikki sukupuolet. Myös 5-vuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilun jatkaminen ja laajentaminen edistävät tasa-arvoa.

Laadukkaaseen tasa-arvoa edistävään varhaiskasvatukseen sijoitetut varat säästävät tulevaisuudessa moninkertaisen summan. Eduskunnassa käsiteltävänä olevan varhaiskasvatuslain tavoitteena on edistää sukupuolten tasa-arvoa. Naisvaltaisen varhaiskasvatushenkilöstön palkkakehitys on tasa-arvokysymys. Näiden toimeenpaneminen edellyttää lisärahoitusta varhaiskasvatukseen vuosina 2019-2022.

Perhevapaat
Vähimmäismääräisten äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahojen korottaminen edistää tasa-arvoa ja helpottaa monen lapsiperheen arkea.

Postiosoite PL 33, 00023 Valtioneuvosto
Käyntiosoite Kirkkokatu 14, 00170 Helsinki
Puhelin 0295 16001 / vaihde
Sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@stm.fi
www.tane.fi
www.facebook.com/tasaarvo

Adoptio-, yksinhuoltaja- ja monikkoperheiden perhevapaisiin ehdotetut muutokset edistävät tasa-arvoa. Koska adoptio-, yksinhuoltajien ja monikkoperheiden lapset ovat muutoksen jälkeen vanhempainvapaiden osalta samassa asemassa muiden lasten kanssa, mahdollistaa se tulevassa perhevapaiden kokonaisuudistamisessa keskittymisen suuriin linjoihin.

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan tavoite on sukupuolitietoinen vanhempainvapaauudistus kohti 6+6+6 – mallia. Tasa-arvoa edistävä perhevapaamalli edellyttää lisärahoitusta vuosille 2019-2022.

Työelämä
Hallituksen esittämä alle 30-vuotiaiden 3 kuukautta työttömänä olleiden henkilöiden palkkaaminen määräaikaiseen työsuhteeseen ilman perusteita sekä helpotettu irtisanominen lisäävät epävarmuutta toimien kohteeksi joutuvien työntekijöiden elämässä. Jo tällä hetkellä määräaikaiset työsuhteet keskittyvät etenkin nuorille naisille. Tasa-arvovaltuutetulle osoitetuista syrjintätapauksista noin puolet liittyy raskaussyrjintään, joista valtaosa on määräaikaisissa työsuhteissa. Mitä hallituksen esitys merkitsee nuoriin naisiin jo nykyjärjestelmässä vakavana kohdistuvan raskaussyrjinnän kehitykseen? Esitys voi heikentää entisestään etenkin nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla.

Suomessa on jo vuokratyösopimukset, oikeus tehdä määräaikaisia työsopimuksia silloin, kun niihin on perusteet. Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä nollatuntisopimuksia koskeva lainsäädäntö. Siinä tulee joitakin parannuksia työntekijän kannalta, mm. irtisanomisajan palkkaan sekä sairasajalta maksettavan palkan määrittelyyn. Samalla kuitenkin kirjataan lakiin työsopimus, jossa työtunteja on nolla. Tasa-arvoasiain neuvottelukunta kysyy mihin vielä tarvitaan määräaikaisia työsuhteita ilman perusteita?

Siviilikriisinhallinta
Siviilikriisinhallinnan määrärahaa korotetaan 15 miljoonalla eurolla. Toimeenpanossa tulee varmistaa resurssit huhtikuussa 2018 hyväksytyn Suomen YK:n 1325 päätöslauselman uuden toimeenpano-ohjelman toteuttamiseen.

Hannele Varsa
pääsihteeri